

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsya Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

28 серпня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області об'єднані в одне провадження дисциплінарні справи стосовно адвоката К., –

ВСТАНОВИЛА:

17 червня 2024 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшли для розгляду матеріали за скаргою члена Комітету з питань захисту прав людини Національної асоціації адвокатів України Гнатюк Тетяни Віталіївни (надалі – Гнатюк Т.В./Скаржниця) від 11.01.2024, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 31.07.2024 стосовно адвоката К. порушено дисциплінарну справу.

Також 17 червня 2024 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшли для розгляду матеріали за скаргою Гнатюк Т.В. від 06.02.2024, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 31.07.2024 стосовно адвоката К. також порушено дисциплінарну справу.

Цим же рішенням КДКА Закарпатської області від 31.07.2024 обидві вказані дисциплінарні справи відносно адвоката К. об'єднані в одне дисциплінарне провадження.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ, Дисциплінарна палата встановила наступне.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокат К. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ Київською обласною КДКА згідно з рішенням від _____ №_____.

У скарзі Гнатюк Т.В. від 11.01.2024 зазначається, що 23 грудня 2023 року адвокат А.Д. на своїй сторінці у соціальній мережі «Facebook» здійснив публікацію фотознімків із підписом: «Один з найтемніших спогадів з адвокатської діяльності».

Цього ж дня (23.12.2023) адвокат К. зі свого профілю у соціальній мережі «Facebook» розмістив до вказаної публікації адвоката А.Д. коментар такого змісту: «це піз...ц якийсь», тобто вжив слово нецензурної/ненормативної лексики.

Скаржниця вважає, що така поведінка адвоката К. суперечить вимогам ст.ст.11, 12, 57, 59 Правил адвокатської етики, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

До скарги додані 2 скріншоти тексту з певних інтернет-сторінок, у яких згадуються А.Д. і І.К., скріншот з «викисловарь» із значенням слова «пиз,,,ць» та скріншот профайлу адвоката К. в ЄРАУ.

У скаргі Гнатюк Т.В. від 06.02.2024 зазначається, що 02 лютого 2024 року адвокат К. на своїй сторінці у соціальній мережі «Facebook» розмістив публікацію з фотознімком та текстом наступного змісту: «А це пиз...то!...», тобто вжив слово нецензурної/ненормативної лексики.

Скаржниця вважає, що така поведінка адвоката К. суперечить вимогам ст.ст.11, 12, 57, 59 Правил адвокатської етики, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності..

До скарги додані 2 скріншоти тексту з певних інтернет-сторінок, у яких згадується І.К., скріншот з інтернет-сторінки «sinonim.org» із значенням слова «пиз...то» та скріншот профайлу адвоката К. в ЄРАУ.

27 червня 2024 року Дисциплінарною палатою на адресу робочого місця адвоката К., зазначену в ЄРАУ (_____), рекомендованим поштовим відправленням з штрихкодним ідентифікатором №88006018854212 надсиалося письмове повідомлення від 24.06.2024 №117 про надходження скарги Гнатюк Т.В. від 11.01.2024, у якому також містилася пропозиція надати пояснення з приводу порушених у даній скаргі питань.

Також 27 червня 2024 року Дисциплінарною палатою на цю ж адресу робочого місця адвоката К. рекомендованим поштовим відправленням з штрихкодним ідентифікатором №8800601885420 надсиалося письмове повідомлення від 24.06.2024 №116 про надходження скарги Гнатюк Т.В. від 06.02.2024, у якому теж містилася пропозиція надати пояснення з приводу порушених у даній скаргі питань.

Згідно з даними пошукової системи офіційного веб-сайту АТ «Укрпошта» обидва такі рекомендовані відправлення вручені за довіреністю 04 липня 2024 року.

Однак адвокат К. не надав Дисциплінарній палаті жодних пояснень і документів.

За таких обставин та відповідно до ст.26 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.14 №120 (з наступними змінами і доповненнями), вважається, що адвокат К. належним чином повідомлений про наявність дисциплінарного провадження з перевірки відомостей щодо його неналежної поведінки, наведених у скаргах Гнатюк Т.В. від 11.01.2024 і від 06.02.2024.

28 серпня 2024 року адвокат К. і Скаржниця, будучи завчасно і належним чином повідомленні про розгляд об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ, у засідання Дисциплінарної палати адвокат не з'явився і причини цього не повідомили.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність.

З урахуванням таких обставин і наведених норм законодавства Дисциплінарна палата не вбачає перешкод для розгляду об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ стосовно адвоката К. і Скаржниці за їх відсутності.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до наступних висновків.

З матеріалів дисциплінарної справи слідує, що 23 грудня 2023 року адвокат А.Д. на своїй сторінці у соціальній мережі «Facebook» здійснив публікацію фотознімків із підписом: «Один з найтемніших спогадів з адвокатської діяльності».

Цього ж дня (23.12.2023) адвокат К. зі свого профілю у соціальній мережі «Facebook» розмістив до вказаної публікації адвоката А.Д. коментар такого змісту: «ще піз...ц якийсь», тобто вжив слово нецензурної/ненормативної лексики.

02 лютого 2024 року адвокат К. на своїй сторінці у соціальній мережі «Facebook» розмістив публікацію з фотознімком та текстом наступного змісту: «А це пиз...то!...», тобто теж вжив слово нецензурної/ненормативної лексики.

Надаючи оцінку діям адвоката К. Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Пунктами 1 та 6 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися правил адвокатської етики та виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством.

За приписами ст.12 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві. Цього принципу адвокат зобов'язаний дотримуватись у всіх сферах діяльності: професійній, громадській, публіцистичній та інших. Адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих, зокрема, на підрив престижу адвокатури та адвокатської діяльності.

Відповідно до ст.12-1 Правил адвокатської етики адвокат повинен бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

Статтями 57-60 Правил адвокатської етики передбачено, що участь адвоката у соціальних мережах (наприклад, але не обмежуючись: Facebook, Twitter, LinkedIn, Pinterest, Google Plus+, Tumblr, Instagram, Flickr, MySpace та інших), Інтернет-форумах та застосування ним інших форм спілкування в мережі Інтернет є допустимими, проте адвокат може розміщувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету адвокатів та адвокатури в цілому. Використання адвокатом соціальних мереж, Інтернет-форумів та інших формами спілкування в мережі Інтернет повинно відповідати і таким принципам, як професійність, відповідальність, чесність, стриманість і коректність, гідність, толерантність і терпимість, конфіденційність.

Зокрема, згідно з ст.58 Правил адвокатської етики при користуванні соціальними мережами, Інтернет-форумами та іншими формами спілкування в мережі Інтернет адвокат повинен приймати до уваги обмеження, що встановлені для адвокатської діяльності в частині повноти та сприйняття інформації, забезпечення її конфіденційності та збереження. При користуванні соціальними мережами, Інтернет-форумами та іншими формами спілкування в мережі Інтернет адвокатам необхідно враховувати контекст, потенційну аудиторію та забезпечити чіткість та однозначність коментарів. А відповідності до ст. 59 Правил адвокатської етики адвокати при використанні соціальних мереж, Інтернет-форумів та інших форм спілкування в мережі Інтернет повинні дотримуватись високих стандартів чесності та пам'ятати про наслідки їх невиконання для їх професійної репутації та авторитету адвокатури в цілому. Під час надання коментарів адвокатами по конкретним справам необхідно щоб такі коментарі не порушували положень чинного законодавства, Правил адвокатської етики, рішень З'їзду адвокатів України, Ради адвокатів України, а також відповідали вимогам до адвокатів та адвокатської діяльності, що встановлені чинним законодавством, Правилами адвокатської етики, рішеннями З'їзду адвокатів України та Ради адвокатів України. Адвокат зобов'язаний вести себе шанобливо і не допускати образливої поведінки.

У постановах Верховного Суду від 04.09.2019 у справі №826/1520/15 та від 14.07.2022 у справі №420/3082/20 наведено висновки, які зводяться до того, що здобувши право на заняття адвокатською діяльністю і прийнявши присягу адвоката особа взяла на себе зобов'язання неухильно дотримуватися правил адвокатської етики, які регламентують підвищені, порівняно з пересічним громадянином, вимоги до її поведінки, вести високоморальний і правомірний спосіб життя не тільки у професійній сфері, а й у приватній, а також підвищувати авторитет адвокатури, а не порочити його.

З урахуванням наведених норм Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики та вказаних висновків Верховного Суду Дисциплінарна палата визнає, що поведінка адвоката К. у вигляді розміщення 27.12.2023 і 02.02.2024 у соціальній мережі «Facebook» вказаних вище коментаря і публікації із застосуванням нецензурної/ненормативної лексики, незалежно від того, чи пов'язано це з його адвокатською діяльністю чи ні, суперечить наведеним положенням Правил адвокатської етики і є невиконанням встановлених законом професійних обов'язків адвоката.

Згідно з ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку. Дисциплінарним проступком адвоката є, серед іншого, порушення правил адвокатської етики, невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків та порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку про вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку та наявність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно з ч.2 ст.31 даного Закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку;
- 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності;
- 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) порушення присяги адвоката України;
- 2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;
- 3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили;
- 4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата враховує обставини дисциплінарної справи та відсутність даних про притягнення адвоката К. раніше до дисциплінарної відповідальності, а тому не вбачає перелічених правових підстав для зупинення чи припинення права цього адвоката на заняття адвокатською діяльністю і вважає за необхідне застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Притягнути адвоката К. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю свідectва №_____, видане _____ Київською обласною КДКА згідно з рішенням від _____ №_____) до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвоката К. дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар

(підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА